

SANAT ELEŞTİRİSİ BÜTÜNCÜL YAKLAŞIM İZLEĞİNE GÖRE JEAN-FRANÇOİS MİLLET'İN 'BAŞAK TOPLAYAN KADINLAR' ESERİNİN ELEŞTİREL ÇÖZÜMLEMESİ

CRITICAL ANALYSIS OF JEAN-FRANÇOİS MILLET'S WORK 'WOMEN COLLECTING SPRINGS' ACCORDING TO THE HOLISTIC APPROACH TO ART CRITICISM

Esra ÖZDAL* , Mehmet Akif ÖZDAL**

Öz

Bu çalışma, Jean-François Millet'in "Başak Toplayan Kadınlar" adlı eserinin sanat eleştirisi bütüncül yaklaşım izleği çerçevesinde eleştirel çözümlemesini sunmaktadır. Araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden betimsel analiz ve mantıksal akıl yürütme teknikleri kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Söz konusu eserin kompozisyonu, renk kullanımı ve figürlerin duruşu gibi görsel unsurların yanı sıra, toplumsal mesajları ve temaları incelenmiştir.

Araştırma bulguları, "Başak Toplayan Kadınlar" adlı eserde realist üslubun emekçi sınıfın günlük yaşamını özgün bir biçimde tasvir ettiğini ve sanatçının toplumsal eşitlik ile emekçi sınıflara olan saygısını vurguladığını göstermiştir. Ayrıca, bu eser, Barbizon ekolünün doğa ve tarımsal emeğe duyduğu estetik ilgiyi güçlü bir şekilde ortaya koymaktadır.

Sonuçlar, ise bulgulara bağlı kalarak sanatın yalnızca soylu sınıfların temsilinden ibaret olmadığını, aynı zamanda emekçi sınıfların günlük mücadelelerini estetik ve toplumsal değerlerle ilişkilendirdiğini ortaya koyarak, figürlerin doğal çevre içerisinde gerçekçi bir şekilde betimlendiğini göstermiştir.

Bu bağlamda eser hem toplumsal eşitlik vurgusu hem de Barbizon ekolünün doğa ve tarımsal üretime yönelik estetik duyarlılığı açısından sanat tarihi içinde önemli bir konuma sahiptir.

Anahtar Kelimeler: Jean-François Millet, Başak Toplayan Kadınlar, Realizm, Barbizon Ekolü, Toplumsal Sınıf

Abstract

This study presents a critical analysis of Jean-François Millet's work "Women Gathering Grains" within the framework of the holistic approach to art criticism. The research was conducted using descriptive analysis and logical reasoning techniques from qualitative research methods. In addition to visual elements such as the composition, use of color, and the stance of the figures, the social messages and themes of the work in question were examined.

The research findings showed that the realist style in the work "Women Gathering Grains" depicted the daily life of the working class in an original way and emphasized the artist's respect for social equality and the working classes. In addition, this work strongly reveals the Barbizon school's aesthetic interest in nature and agricultural labor.

The results, however, showed that art was not only a representation of the noble classes, but also associated the daily struggles of the working classes with aesthetic and social values, and that the figures were depicted realistically within the natural environment.

In this context, the work has an important place in the history of art in terms of both its emphasis on social equality and the Barbizon school's aesthetic sensitivity towards nature and agricultural production.

Keywords: Jean-François Millet, Women Gathering Spikes, Realism, Barbizon School, Social Class



ALTI AYDA BİR YAYIMLANAN ULUSAL HAKEMLİ DERGİ

Araştırma Makalesi
Research Article

DOI: 10.5281/zenodo.15031101

Geliş Tarihi / Received
30.12.2024

Kabul Tarihi / Accepted
28.01.2025

Yayın Tarihi / Publication Date
16.03.2025

Sorumlu Yazar/Corresponding author

E-mail:
ozdalayse36@gmail.com

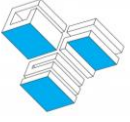
Cite this article: Özdal, E. ve Özdal, M. A. (2025.). Sanat Eleştirisi Bütüncül Yaklaşım İzleğine Göre Jean-François Millet'in 'Başak Toplayan Kadınlar' Eserinin Eleştirel Çözümlemesi, D-Sanat, Cilt: 1, Sayı: 9, 94-109



Content of this journal is licensed under a Creative Commons Attribution-Noncommercial 4.0 International License.

* Doktora Öğrencisi, Yakın Doğu Üniversitesi, esraa.ozdal@gmail.com, Orcid: 0009-0000-3616-4101

** YL Öğrencisi, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, mehmetakfozdl@gmail.com, Orcid: 0000-0003-3148-8988



Giriş

1839 yılında romantizmin idealize edilmiş gerçeklik anlayışına karşı bir tepki olarak ortaya çıkan realizm akımı, sanat dünyasında yer edinmiş ve hayatın somut gerçeklerini, insan ile doğa arasındaki ilişkiyi ön plana çıkarmıştır. Bu akımın önde gelen temsilcilerinden biri olan Jean-François Millet, Barbizon ekolüne özgü bir gerçekçilikle, köy yaşamını doğal ve işlenmemiş haliyle resmetmiştir (Coughlin, 2001: 12).

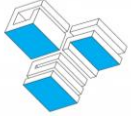
Millet, manzara resimlerinden çok, figürleri merkeze alan bir yaklaşım benimsemiş ve klasik dönem ile romantizmin estetik anlayışlarına eleştirel bir bakış sunmuştur. Sanatçının figürlerin duruşları, kompozisyonları, renk kullanımı ve kontrast teknikleri, çalışmada yer alan her bir figürün toplumsal bir anlatım taşımasını sağlayarak dönemin sosyal yapısına dair eleştiri oluşturmuştur (Tomson, 1903: 5). Millet'in sanat anlayışı, özellikle tarlalarda çalışan köylülerin emeğini yalın bir biçimde yansıtarak, köylü yaşamının gerçekliklerini ön plana çıkarmayı amaçlamıştır (Fratello, 2001: 7).

Bu yaklaşım, dönemin geleneksel sanat anlayışını sarsarak görülmemiş bir yeniliğin temelini atmıştır. Eserdeki realist unsurlar yalnızca estetik bir anlatım sunmakla kalmaz, aynı zamanda köylülerin, emekçilerin ve doğanın toplumdaki yerini sorgulayan bir dil geliştirir (Mollett, 1890: 3). Millet'in yalnızca doğayı değil, tarımsal emeği de estetik bir değer olarak görmesi, eserin sanat eleştirisi bağlamında çok yönlü bir değerlendirmeye tabi tutulmasını gerektirmiştir.

Bu doğrultuda, söz konusu çalışma sanat eleştirisinin temel yaklaşımlarından biri olan bütüncül yaklaşım izleği ile ele alınmaktadır. Bütüncül yaklaşım izleği,, sanat eserlerini yalnızca biçimsel ve teknik özellikleri üzerinden değerlendirmekle kalmaz, aynı zamanda onlara tarihsel, kültürel ve toplumsal bağlamları içinde anlam kazandıran bir yorumlama pratiği sunar (Amley, 2005: 12). Aynı zamanda, sanatın toplumun kültürel ve tarihsel dinamikleriyle nasıl bir etkileşim içinde olduğunu ortaya koymayı amaçlar (Limle, 1998: 12). Bu yöntemle, Millet'in eserinde yalnızca teknik ve biçimsel yönler odaklanmak yerine, estetik değerler, tarihsel bağlam, kültürel yansımalar ve toplumsal etkiler bir bütün olarak ele alınmıştır.

Jean-François Millet'in Hayatı

Jean-François Millet (1814-1875), 19. yüzyıl Fransız sanatının önde gelen isimlerinden biri olarak, kırsal yaşamı ve emekçi sınıfının günlük mücadelesini resmeden eserleriyle tanınmıştır. Realizm akımının önemli temsilcilerinden olan Millet, kırsal yaşamı ve çiftçilik faaliyetlerini sanatsal pratiğinin merkezine yerleştirerek sanatta önemli bir dönüşümün öncülüğünü yapmıştır (Fratello, 2001: 15). Millet, Fransa'nın Normandiya bölgesindeki Gruchy köyünde çiftçilikle uğraşan bir ailenin çocuğu olarak dünyaya gelmiştir. Ailesinin tarımsal geçmişi, eserlerinde sıkça işlediği kırsal temaların kaynağı olmuştur (Coughlin, 2001: 18). Sanat yaşamının ilk dönemlerinde tarihsel ve mitolojik temalar üzerinde çalışan Millet, 1848 Fransız Devrimi'nin etkisiyle sosyal gerçekçiliği benimsemiş ve kırsal yaşamı eserlerinin merkezine almıştır (Herbert, 2002: 22). Millet'in eserleri, özellikle "Başak Toplayan Kadınlar" gibi yapıtları, emekçi sınıfın gündelik yaşamını idealize etmeden gerçekçi bir yaklaşımla tasvir eder (Laughton, 1979: 8). Bu yönüyle, tarihsel ve mitolojik temalar yerine sıradan insanların yaşamını merkeze alan bir sanat anlayışının temsilcisi olmuştur. Millet'in sanatı, ölümünden sonra Vincent van Gogh, Paul Gauguin ve Claude Monet gibi sanatçılar üzerinde derin bir etki bırakmıştır (Meixner & Herban, 1983: 30). Millet'in eserleri, yalnızca kendi döneminde değil, sonraki sanat akımlarında da izler bırakmış ve modern sanatın gelişimine önemli katkılar sağlamıştır.



Bu etkinin bir sonucu olarak, sanatçılar ve tasarımcılar, eserlerine derinlik ve hareket katma fırsatı bulmuş; böylelikle izleyicilerin eserlerle etkileşimini artırarak daha zengin ve çok boyutlu bir görsel anlatım oluşturmuşlardır (Bulut, 2023: 69). Millet'in sıradan insanların yaşamını merkeze alan yaklaşımı, insan deneyimini estetik bir düzlemde ele alarak yalnızca kendi çağdaşlarının değil, aynı zamanda sonraki kuşakların da ilham kaynağını oluşturmuştur. Bu durum, sanat eserlerinde derinlik ve hareket gibi unsurların, izleyiciyi daha fazla içine çeken ve düşünsel bir etkileşim yaratan görsellik sağlaması açısından önemlidir. Böylelikle, Millet'in sanatsal mirası, hem biçimsel hem de içerik açısından modern sanatın temel taşlarından biri haline gelmiştir.

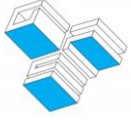
Jean-François Millet'in Sanatsal Anlayışı

Jean-François Millet'in sanatsal anlayışını doğru bir şekilde kavrayabilmek için, 19. yüzyıl Fransa'sının sanatsal ve toplumsal dinamiklerini göz önünde bulundurmak önemlidir. 1848 Fransız Devrimi'nin ardından Realizm akımının yükselişi, sanatın toplumsal ve politik olaylara duyarlı olmasını savunarak, gerçeklik ve doğruluk arayışını teşvik etmiştir (Herbert, 2002: 14). Millet, bu akımın önemli bir temsilcisi olarak, daha önce yalnızca üst sınıfların yaşamlarını ve portrelerini tasvir ettiği sanatında, emekçi sınıfının kırsal yaşamına dair günlük deneyimlerini betimleme cesareti göstermiştir. Bu hem sanatta hem de toplumda önemli bir dönüşümün başlangıcını işaret etmiştir (Meixner & Herban, 1983: 28). Millet'in eserlerinde, tarım işçileri, çiftçiler ve diğer emekçilerin günlük yaşamları ve zorlukları, idealize edilmeden gerçekçi bir biçimde yansıtılmıştır. Onların asil ve gururlu duruşları, yaşamlarının zorlukları ve çabaları doğru bir şekilde betimlenmiştir (Simpson, 1990: 8). Ayrıca, sanatçı doğanın önemli bir yer tuttuğu çalışmalarında, insanlar ve doğa arasındaki ilişkiyi vurgulayarak, kırsal yaşamın iç içe geçmiş doğasını tasvir etmiştir (Millet-Gallant, 2010: 12). Barbizon Okulu'nun bir üyesi olarak, doğanın detaylı ve gerçekçi betimlemelerini sunmuş, Romantizm ve Klasizm akımlarının idealize edilmiş tasvirlerine karşı bir başkaldırı sergilemiştir (Barkey & Gavrilis, 2018: 22). Eserleri, sınıf ayrımlarının ve toplumsal eşitsizliklerin farkında olan bir sanatçının özgün bakış açısını yansıtır. Millet'in sanatı, estetik bir değer taşımakla birlikte, sosyal ve politik eleştiriyi de içerir. Bu, sanatın bir aktivizm aracı olarak kullanılmasına yol açmış ve onun toplumsal duyarlılığını pekiştirmiştir (Millet, 2016: 18). Sonuç olarak, Millet'in sanatsal anlayışı, sanatın sadece estetik bir değer taşımadığını, aynı zamanda toplumsal, politik ve ekonomik yaşamın bir eleştirisi olduğunu ortaya koyar (İçduygu & Millet, 2016: 24).

Realizm ve Jean-François Millet

Realizm, 19. yüzyılın ortalarında ortaya çıkan ve sanatta gerçek yaşamın, özellikle günlük hayatın ve sıradan insanların deneyimlerinin doğru bir şekilde tasvir edilmesi gerektiğini savunan bir akımdır. Realistler, bu yaklaşımı, Romantizm ve Neoklasizm gibi önceki sanat akımlarının idealize edilmiş ve süslü tasvirlerine tepki olarak benimsemişlerdir (Amley, 2005: 12). Realizm, toplumsal ve politik değişimlerin etkisiyle şekillenmiş ve sanatın yalnızca elitlerin yaşamını değil, emekçi sınıfının ve sıradan insanların yaşamını da yansıtması gerektiğini vurgulamıştır (Fried, 1992: 15).

1848 Fransız Devriminde, toplumsal ve politik düşüncede büyük bir dönüşüm yaratılmış ve özellikle emekçi sınıfına odaklanılmıştır. Bu dönemde, sanatın toplumsal değişimleri yansıtması gerektiği anlayışı, Realizm akımının doğmasına zemin hazırlamıştır. Jean-François Millet'in sanatı, bu akımın tipik örneklerinden biridir (Meixner & Herban, 1983: 24). Millet, kırsal yaşamı ve emekçi sınıfının zorlu günlük yaşamını gerçekçi bir biçimde tasvir etmiş, eserlerinde çiftçilerin ve tarım işçilerinin çabalarını ve dayanıklılıklarını vurgulamıştır (Fratello, 2003: 18).



Millet, Realizm'in doğa tasvirine dair gerçekçi ve detaylı yaklaşımını benimsemiş, özellikle "Başak Toplayan Kadınlar" gibi eserlerinde doğanın çeşitli özelliklerini ve mevsimsel değişimlerini doğru bir şekilde betimlemiştir (Amley, 2005: 20). Bununla birlikte, sanatçının eserleri sadece gerçekçi bir tasvir değil, aynı zamanda toplumsal bir yorum taşımaktadır. Emekçi figürleri, yalnızca günlük hayatlarını sürdüren pasif bireyler olarak değil, toplumdaki önemleri ve katkılarıyla birlikte tasvir edilmiştir (Fried, 1992: 22).

Millet'in eserleri, emekçi sınıfının yaşamını abartısız bir şekilde betimleyerek, bu kesimin toplumdaki yerini ve değerini vurgulamaktadır. Eserlerinde, işçilerin ve çiftçilerin hayatlarının zorlukları, toplumsal bağlamda daha geniş bir eleştiri olarak görünür hale gelir. Millet, sanatını toplumsal ve politik eleştiriyi barındıran bir araç olarak kullanmış, sıradan insanların yaşamlarını detaylı bir biçimde yansıtarak sanatın toplumsal değişim aracı olabileceğini göstermiştir (Fratello, 2003: 26).

Sonuç olarak, Jean-François Millet'in sanatsal anlayışı ve eserleri, Realizm akımının toplumsal ve politik hedeflerini yansıtarak, sıradan insanların ve emekçi sınıfının yaşamlarını gerçekçi bir şekilde betimlemiş ve bu şekilde sanatın eleştirel ve değişimci gücünü ortaya koymuştur (Meixner & Herban, 1983: 30).

Jean-François Millet "Başak Toplayan Kadınlar" Eserinin Tarihsel Özellikleri

Jean-François Millet'in 1857 yılında tamamladığı Başak Toplayan Kadınlar eseri, hem sanatsal hem de tarihsel açıdan büyük bir öneme sahiptir. Realizm akımının etkileyici bir örneği olan bu eser, sanatçının kırsal yaşamı ve emekçi sınıfının deneyimlerini doğru bir şekilde yansıtmaya amacını taşır. Aynı zamanda, dönemin sosyal ve politik dinamikleriyle ilişkilendirilerek çağdaş izleyicilere güçlü bir mesaj verir (Fratello, 2003: 18).

Eser, üç kadının tarlalardaki başak topladığı anı tasvir eder. Kadınlar, yorgun ve zorlayıcı bir işin ortasında, gerçekçi bir şekilde betimlenmiştir. Figürlerin duruşları ve ifadeleri, emeğin zorluğunu vurgularken, doğal ışık ve renk kullanımı esere gerçekçilik katmaktadır. Millet, bu şekilde, sıradan insanların yaşamına dair derin bir toplumsal eleştiri sunar (Friedrich, 2008: 12).

Tarihsel olarak, Başak Toplayan Kadınlar Fransa'daki toplumsal değişimlere, özellikle endüstriyel devrim ve kırsal alanlardan şehirlere göçün etkilerine atıfta bulunur. 19. yüzyılın ikinci yarısında kırsal yaşam, ekonomik dönüşümler ve şehirleşme süreciyle büyük değişimlere uğramış, ancak bu dönemde emekçi sınıfının katkıları genellikle göz ardı edilmiştir (Meixner & Herban, 1983: 22). Millet, bu eseriyle emekçi sınıfın değerini ve toplumdaki önemini vurgular. Kadın figürlerinin çalışkanlıkları, topluma katkıları ve yaşamlarının zorlukları, eserin ana temalarını oluşturur (Waychoff, 2012: 10).

Başak Toplayan Kadınlar yalnızca kırsal yaşamın zorluklarını değil, aynı zamanda kadın emeğinin toplumsal önemini de gözler önüne serer. 19. yüzyıl Fransa'sında kadınlar, tarım sektöründe aktif bir rol oynamaktaydılar ve Millet, kadınların emeğini vurgulayarak bu tarihsel ve toplumsal dinamiklere dikkat çekmiştir. Eser, kadınların toplumdaki varlıklarını ve katkılarını ön plana çıkararak, dönemin toplumsal cinsiyet rollerine dair önemli bir söylem sunar (Joelle, 2013: 15).

Millet'in bu eseri, yalnızca estetik bir temsil değil, aynı zamanda toplumsal bir eleştiridir. Eser, 19. yüzyıl Fransa'sındaki kırsal yaşamın ve emekçi sınıfının karşılaştığı zorlukları detaylı bir biçimde aktarırken, kadın emeğinin önemini vurgulayarak toplumsal değişimlere duyarlı bir bakış açısı sergiler (Waychoff, 2012: 14).

Konu Başlığı	Açıklama
Tarihsel Bağlam	19. yüzyılın ikinci yarısında Fransa'da gerçekleşen endüstriyel devrim, ekonomik dönüşüm ve kırsal alanlardan şehir merkezlerine doğru gerçekleşen büyük göç hareketleri.
Sosyal ve Ekonomik Bağlam	Eser, dönemin kırsal bölgelerindeki çiftçilerin yaşamını ve emeklerini gözler önüne sererken, bu kesimin toplumsal ve ekonomik olarak maruz kaldığı zorlukları yansıtmaktadır.
Toplumsal Eleştiri ve Mesaj	Millet, eseri aracılığıyla, kırsal kesimdeki emekçi sınıfın yaşadığı sıkıntıları, kadınların tarımda üstlendiği kritik rolü ve toplumdaki sınıf farklarını eleştiren bir mesaj verir.
Figürlerin Betimlenmesi	Eserdeki üç kadın figürü, zorlu bir tarımsal işin ortasında, gerçekçi bir biçimde, yorgunluk ve çaba içinde tasvir edilmiştir. Doğal ışık ve renk kullanımı, bu gerçekçiliği pekiştirir.
Kadın Temsili ve Toplumsal Cinsiyet	Kadın figürlerinin alçakgönüllü ve gururlu duruşları, dönemin toplumsal cinsiyet normlarına karşı bir söylem geliştirmekte ve kadın emeğinin görünürlüğünü vurgulamaktadır.
Sanatçının Perspektifi	Jean-François Millet, dönemin toplumsal ve ekonomik dönüşümlerine duyarlı bir sanatçı olarak, kırsal yaşamın ve emekçi sınıfının deneyimlerini en yalın haliyle resmetmiştir.
Eserin Sosyal ve Politik Eleştirisi	Eser, endüstriyel devrim ve şehirleşmenin olumsuz etkilerinin, kırsal yaşamı ve emekçi sınıfını nasıl dönüştürdüğüne dair eleştirel bir bakış açısı sunmaktadır.
Sanatsal Özellikler ve Teknikler	Millet, realist bir yaklaşımla figürlerin fiziksel ifadelerini, duruşlarını ve çevresel koşullarını ayrıntılı bir şekilde işleyerek, dönemin gerçeklerine ışık tutmaktadır.
Kadın Emeği ve Toplumdaki Rolü	Eser, kadınların tarımda üstlendiği önemli rolü vurgular ve dönemin sosyal yapısında kadınların iş gücündeki katkılarına dair farkındalık yaratmaya çalışır.
Sanatçının Toplumsal Duyarlılığı	Millet, eseriyle sadece bir estetik anlatı sunmakla kalmaz, aynı zamanda toplumun alt sınıflarının deneyimlerini anlamaya ve bu kesimin değerini topluma hatırlatmaya yönelik bir duruş sergiler.

Tablo 1. Jean-François Millet'in "*Başak Toplayan Kadınlar*" Eserinin Tarihsel ve Toplumsal Özellikleri (Tablo.1). Jean-François Millet'in 1857 tarihli *Başak Toplayan Kadınlar* eserinin sanatsal, toplumsal ve tarihsel bağlamda önemli özelliklerini göstermektedir.

Jean-François Millet'in "*Başak Toplayan Kadınlar*" Eserinin Kronolojik Özellikleri

Jean-François Millet'in *Başak Toplayan Kadınlar* adlı eseri, 1857 yılında tamamlanmış olup, bu tarih hem sanat tarihi hem de toplumsal bağlam açısından önemli bir dönüm noktasını işaret etmektedir.

Eser, Millet'in kariyerinde önemli bir dönüm noktası oluştururken, dönemin sanatsal, toplumsal ve politik dinamiklerini yansıtan değerli bir belgedir (Fratello, 2003: 20).

1857 yılı, 19. yüzyılın ikinci yarısındaki toplumsal ve sanatsal değişimlerin etkili olduğu bir dönemi işaret eder. Bu dönemde, gerçekçilik ve doğruluk arayışı ön plana çıkmış, Realizm akımı sanatta belirgin bir etki yaratmıştır. Millet, bu anlayışla kırsal yaşamı ve emekçilerin zorlu çalışma koşullarını yansıtmak için güçlü bir vizyon geliştirmiştir (Juneja, 1988: 14).

Aynı yıl, Fransa'nın İkinci İmparatorluk dönemi devam etmekteydi ve İkinci Napolyon yönetimi altındaki Fransa, hem toplumsal hem de sanatsal anlamda büyük değişimlere sahne oluyordu. İmparatorluk dönemi, Realizm'in yükselişine zemin hazırlamış, sanatçıları toplumsal olaylara duyarlı olmaya ve sıradan insanların yaşamlarını yansıtmayı hedefleyen eserler üretmeye yönelmiştir (Miller, 1990: 22).

Söz konusu eser, dönemin karakteristik özelliklerini yansıtan ve Realizm akımının izlerini taşıyan önemli bir örnek olarak dikkat çeker. Bu eserdeki figürlerin tasviri, dönemin kırsal yaşamını ve emekçi sınıfın günlük mücadelesini gerçekçi bir biçimde gözler önüne serer (Meixner & Herban, 1983: 18).

Jean-François Millet'in "Başak Toplayan Kadınlar" Eserinin Psikolojik Özellikleri

Söz konusu eser, sadece sanatsal açıdan değil, psikolojik yönüyle de derin anlamlar taşır. Eserdeki figürlerin duruşları, yüz ifadeleri ve atmosferi, izleyiciye duygusal bir bağ kurma fırsatı sunar. Sanatçı, kadın figürleri aracılığıyla emekçi sınıfın zorluklarını ve içsel dünyalarını etkileyici bir şekilde aktarır (Fratello, 2003: 25).

Kadın figürleri, başak toplama işini yaparken, yorgunluk ve içsel bir konsantrasyon hissiyle tasvir edilmiştir. Bu figürlerin yüz ifadeleri ve beden dilindeki detaylar, izleyiciyi derin bir empatiye yönlendirir ve emeğin zorluklarını anlamaya teşvik eder. Ayrıca, figürlerin göz teması ve duruşları, izleyicide bir duygusal tepki uyandırır (Juneja, 1988: 12).

Eserin atmosferi, tarlanın doğal ışıkla aydınlatılması ve gölgelerin yaratılmasıyla daha da belirginleşir. Doğal ortam, figürlerin zorlu çalışma koşullarını ve çevreleriyle olan etkileşimlerini daha da vurgular (Panse, 2015: 20).

Özellik	Açıklama
Sanatsal Özellikler	Eser, Realizm akımının etkileyici bir örneğidir. Millet, kırsal yaşamı ve emekçi sınıfın deneyimlerini yansıtarak, figürlerin duruşları ve ifadeleriyle emeğin zorluğunu vurgular.
Dönemin Toplumsal Özellikleri	19. yüzyılın ikinci yarısında Fransa'da tarım sektörü hala büyük bir öneme sahipti ancak kırsal yaşamın zorlukları görmezden geliniyordu. Eser, emekçi sınıfın toplumsal varlığını ve önemini anlatır.
Kadın Emeği ve Cinsiyet Dinamikleri	Eser, kadınların tarımsal işlerdeki rolünü ve emeklerinin önemini vurgular. Kadın figürlerinin zorlu çalışma halleri, toplumsal cinsiyet dinamikleriyle ilgili önemli bir söylem oluşturur.

Özellik	Açıklama
Tarihsel Bağlam	1857 yılında tamamlanan eser, Fransa'nın İkinci İmparatorluk dönemi ve Realizm akımının etkisi altında şekillenen bir yapıt olup, toplumsal değişimleri yansıtır.
Kronolojik Özellikler	1857, Realizm akımının yükseldiği, toplumsal ve sanatsal değişimlerin etkili olduğu bir dönemdir. Aynı yıl, İkinci Napolyon'un yönetiminde Fransa'da büyük toplumsal değişiklikler yaşanmaktadır.
Toplumsal ve Ekonomik Dinamikler	Endüstriyel devrim, kırsal bölgedeki göç ve değişimlerin hızlandığı bir dönemde eser, emekçi sınıfın kırsal yaşamını ve toplumdaki önemini gündeme getirir.
Psikolojik Özellikler	Eser, kadın figürlerinin yorgunluk, içsel konsantrasyon ve emeğin zorluğunu vurgulayan yüz ifadeleriyle izleyiciye duygusal bir bağ kurma fırsatı sunar. Figürlerin duruşları ve atmosfer, izleyicide empati uyandırır.
Doğal Ortam ve Işık Kullanımı	Figürlerin çevreyle etkileşimi, doğal ışık ve gölgelerin yaratılması, emeğin zorluğuna dikkat çeker. Tarladaki ışık kullanımı, figürlerin durumunu yansıtarak eserle gerçekçilik katmaktadır.

Tablo 2.Jean-François Millet'in "*Başak Toplayan Kadınlar*" Eserinin Özellikleri

(Tablo.2). Jean-François Millet'in 1857 yılında tamamlanan Başak Toplayan Kadınlar adlı eserinin farklı yönlerini göstermektedir. Tabloda, eserin sanatsal, tarihsel ve psikolojik özellikleri bir arada ele alınmış olup, eserin çok katmanlı yapısı gösterilmektedir

Jean-François Millet'in "*Başak Toplayan Kadınlar*" Eserinde Sosyolojik, Felsefi ve Göstergesel İnceleme

"Başak Toplayan Kadınlar" eseri, 19. yüzyıl Fransa'sındaki toplumsal yapıyı yansıtan derin bir anlam taşır. Sanatçı, bu eserinde, emekçi sınıfının günlük yaşamını, tarım toplumundaki çalışma koşullarını ve toplumsal eşitsizliği sorgular. Kadın figürleri, kırsal yaşamda emekçi sınıfın zorluklarını yansıtan sembolik karakterlerdir (Amley, 2005: 15).

Bu kadınların sade duruşları ve emeklerine dayalı hareketleri, izleyicide kırsal kesimdeki ekonomik zorlukları ve sosyal sınıf ayrımlarını gözler önüne serer. Eser, sanayileşme ve şehirleşmenin etkisiyle değişen toplumsal yapının izlerini de taşır. Endüstriyel devrim, kırsal yaşamı dönüştürürken, tarım işçiliği ve emeği giderek daha görünmez hale getirmiştir. Sanatçı, bu dönüşümü sorgulayan bir bakış açısı sunar (Fratello, 2001: 20).

Benzer bir durum fotoğraf sanatında da gözlemlenebilir. Fotoğraflarda "*insan figürünün popüleritesi ve belirli bir fantastik amaç doğrultusunda kullanılma eğilimi*" (Bingöl, 2017: 7), insan ve doğa arasındaki ilişkinin modern bir yorumunu sunar. Fotoğraf, insan figürünü fantastik ve simgesel bir anlatım aracı olarak kullanarak, insanın doğayla olan bağını hem estetik hem de kavramsal bir düzlemde yeniden tanımlar. Bu bağlamda, fotoğrafın sunduğu fantastik amaç, insanın doğa üzerindeki etkisini yeniden düşünmemizi sağlar ve doğanın, insan yaratımı olan görsel sanatlarda nasıl bir metafor olarak işlev gördüğünü açığa çıkarır.

Göstergesel açıdan baktığımızda ise, "Başak Toplayan Kadınlar" eseri, başakları bereketin, bolluğun ve emeğin meyvesi olarak simgeler. Kadın figürleri, çalışkanlık, dayanıklılık ve toplumsal cinsiyet rollerine dair bir sorgulama sunar (Turner, 2022: 14). Işık ve renk kullanımı, umut ve mücadelenin dengesini yansıtarak esere derinlik kazandırır. Teknik açıdan, sanatçı, figürlerin anatomik doğruluğu, yüz ifadeleri ve beden dili ile büyük bir ustalık sergiler. Doğal ışık ve gölge kullanımı, eserin gerçekçiliğini artırırken, kompozisyonun denge ve hareket duygusunu pekiştirir (Sensier, 1881: 22).

Özellik	Açıklama
Sosyolojik İnceleme	Eser, 19. yüzyıl Fransa'daki toplumsal yapıyı yansıtarak emekçi sınıfın yaşamını, tarım toplumundaki zorlukları ve sosyal sınıf ayrımlarını sorgular. Kadın figürleri, kırsal yaşamın zorluklarına dair sembolik bir temsil sunar.
Toplumsal Yapı ve Değişim	Endüstriyel devrim ve şehirleşme, kırsal yaşamı dönüştürürken tarım işçiliği giderek daha görünmez hale gelmiştir. Millet, bu dönüşümü sorgulayarak sosyal yapıyı eleştirir.
Kadınların Simgesel Temsili	Kadın figürleri, toplumdaki emekçi sınıfın, özellikle kadın emeğinin önemini ve toplumda görmezden gelinmelerini simgeler. Bu figürler, sade duruşlarıyla kırsal kesimdeki ekonomik zorlukları yansıtır.
Felsefi İnceleme	Eserin odak noktası insan ve doğa ilişkisidir. Kadın figürlerinin doğayla iç içe çalışması, doğaya olan bağlılıkları ve insanın doğa üzerindeki etkisini vurgular. Toprak, bereketin ve hayatın kaynağı olarak simgesel bir anlam taşır.
İnsan ve Doğa İlişkisi	Kadınların doğada çalışmaları, insan emeği ile doğa arasındaki ilişkiyi gösterir. Toprak, hem fiziksel hem de metaforik olarak bereket ve yaşamın kaynağıdır.
Göstergesel İnceleme	Eserdeki başaklar, bereket, bolluk ve emeğin meyvesi olarak simgelenir. Kadın figürleri, çalışkanlık ve dayanıklılık gibi toplumsal cinsiyet rolleriyle ilişkilendirilen göstergeler sunar.
Emeğin Değeri	Kadınlar, toplumsal cinsiyet rollerine ve emekçi sınıfın önemine dair bir sorgulama yaparak emeğin değerine dikkat çeker. Başaklar, bu emeğin bir sonucu olarak gösterilir.
Teknik Özellikler	Millet, figürlerin anatomik doğruluğunu, yüz ifadelerini ve beden dilini ustalıkla kullanır. Doğal ışık ve gölge kullanımı, gerçekçiliği artırarak kompozisyona derinlik katar.
Kompozisyon ve Işık	Eserin ışık ve renk kullanımı, umut ve mücadelenin dengesini yansıtarak esere derinlik ve anlam katar. Işık, figürlerin duygusal hallerini ve emeğin zorluğunu vurgular.

Tablo 3. Jean-François Millet'in 'Başak Toplayan Kadınlar' Eserinde Sosyolojik, Felsefi ve Göstergesel İncelemesi

(Tablo.3). Jean-François Millet'in *Başak Toplayan Kadınlar* (1857) adlı eserinin sosyolojik, felsefi ve göstergesel açıdan yapılan incelemeleri göstermektedir.

Jean-François Millet'in "Başak Toplayan Kadınlar" Eserinin Analizi



Görsel.1.Jean-François Millet, *Başak Toplayan Kadınlar*, 1857-1859, Yağlı boya, 83,5 x 110 cm, Tuval, Realist tarz, Musée d'Orsay, Paris.

<https://www.slam.org/explore-the-collection/millet-and-modern-art/>

Jean-François Millet'in *Başak Toplayan Kadınlar* (1857) adlı eseri, sanat dünyasında büyük bir etki yaratmış ve 19. yüzyıl Fransız gerçekçiliğini simgeleyen önemli bir yapıttır. Sanatçı, bu eserinde, sıradan köylülerin yaşamını ve emeğin değerini estetik bir biçimde sunar (Fratello, 2003: 22).

Eserin hem biçimsel hem de tematik boyutları, dönemin toplumsal yapısına dair önemli mesajlar verir. Özellikle, köylü figürlerinin sade ancak etkileyici duruşları, toplumsal eşitsizliklere dikkat çekerken, eserin ışık ve renk kullanımı, hem umut hem de mücadele duygularını yansıtarak izleyiciyi etkiler (Amley, 2005: 18).

Başlık	Açıklama
Eserin Adı	Başak Toplayan Kadınlar (1857)
Sanatçı	Jean-François Millet
Teknik ve Boyutlar	Yağlıboya, 83,5 x 110 cm.
Dönem ve Sanatsal Hareket	19. Yüzyıl, Fransız Gerçekçiliği.
Tarihsel Bağlam	1848 Fransız Devrimi sonrasında toplumsal sınıfların yeniden yapılandırılması, köylü sınıfının ekonomik ve toplumsal yükselişi.
Genel Temalar	Emeğin yüceltilmesi, işçi sınıfının toplumdaki yerinin vurgulanması, kırsal yaşamın sade ve gerçekçi tasviri.
Şu Anki Konum	Eser, 2024 yılı itibariyle Paris'teki Musée d'Orsay'da sergilenmektedir.

Tablo 4. Eserin Genel Bilgileri ve Sanatsal Bağlamı

(Tablo.4). *Başak Toplayan Kadınlar* adlı eserin genel bilgilerini ve sanatsal bağlamını göstermektedir.

Betimleme (Duyusal)

Eser, tual üzerine yağlıboya tekniğiyle yapılmış olup 83,5 x 110 cm boyutlarındadır. Sanatçı, bu eserle, dönemin kırsal yaşamını sade bir şekilde tasvir ederken, dramadan ve abartılı anlatım tarzından kaçınır (Fratello, 2001: 25). Eserin merkezi, tarlada çalışan üç kadın figürüdür. Kadınlar, başakları toplarken betimlenmiştir kıyafetleri ise işçi sınıfına ait sade, işlevsel giysilerden oluşmaktadır (Miller, 1990: 18). Kadınların duruşları, onların gündelik işlerini ve bu işlere duydukları bağlılığı simgeler.

Eserde kullanılan pastel tonlar, sarı ve yeşil gibi renklerle kırsal atmosferi vurgular (Friedrich, 2008: 22). Arka planda, erkek işçiler ve at arabalarıyla taşınan başaklar yer alır. Bu figürler, ana figürlerin etrafında, görünmekte olup onları gölgelemeyen bir şekilde tasvir edilmiştir (Stewart, 2004: 20). Sanatçının kompozisyonu, yatay bir düzleme yerleştirilen üç kadın figürünün dikey duruşlarıyla dikkat çeker. Işığın ve gölgenin etkisi, figürlerin daha gerçekçi ve üç boyutlu görünmesini sağlar (Juneja, 1988: 15).

Boyut	Açıklamalar
Teknik ve Görsel Özellikler	Eser, tual üzerine yağlıboya tekniğiyle yapılmış olup 83,5 x 110 cm boyutlarında geniş bir alanı kaplar. Pastel tonları ve doğal renk geçişleri, izleyiciyi doğanın sakinliğine ve kırsal atmosferin içsel huzuruna yönlendirir.
Kompozisyon ve Figürler	Merkezde, başak toplayan üç kadın figürü yer almakta olup, bu figürler sade işçi kıyafetleriyle tasvir edilmiştir. Kadınların duruşları, onların zorlu günlük emeklerini ve doğa ile iç içe bir yaşam tarzını sembolize eder.
Işık ve Gölge Kullanımı	Eserin ışık ve gölge düzenlemeleri, figürlerin hacmini ve derinliğini artırırken, kompozisyonda görsel bir denge yaratır. Pastel tonlar ve yumuşak ışık geçişleri, esere dingin bir atmosfer katmaktadır.

Tablo 5. Betimleme eserin biçimsel özellikleri

(Tablo.5). *“Başak Toplayan Kadınlar”* eserinin biçimsel özelliklerini inceleyerek, görsel öğelerinin estetik ve toplumsal mesajlarını gösterir.

Çözümleme (Biçimsel)

Eserdeki üç kadın figürünün hareketleri, topladıkları başakların geçim kaynağı olduğunu ve bu emeğin toplumsal önemini ortaya koyar. Kadınlar, zorlu bir iş günü boyunca direnç ve azim sergiler. Sanatçı, figürleri sadece birer işçi olarak değil, aynı zamanda doğayla iç içe geçmiş bir yaşam tarzının temsilcileri olarak tasvir etmiştir (Neroni, 2010: 18).

Yumuşak pastel tonlardaki renkler ve açık renk geçişleri, esere sakin bir atmosfer katarak izleyiciyi bu kırsal dünyaya çeker. Kadınların yüz ifadelerinin belirsizliği, onların işlerine odaklanmalarını simgeler (Boulard, 2023: 22). Arka planda yer alan işçi grubu, ana figürlerin önündeki sadelik ve anlamın kaybolmamasını sağlarken, perspektif derinliği de eserin genel atmosferine katkıda bulunur (Roux & Guillard, 2016: 20).

Boyut	Açıklamalar
Figürlerin Temsili ve Hareketleri	Kadınların başak toplama hareketleri, kırsal yaşamın geçim kaynağını ve emeğin toplumsal değerini sembolize eder. Millet, kadın figürlerini sadece işçi olarak değil, doğa ile iç içe geçmiş bir yaşam tarzının temsilcileri olarak tasvir etmiştir.
Renk ve Işık Kullanımı	Pastel tonlardaki renkler, eserin genelinde sakin bir atmosfer oluştururken, sarı ve yeşil tonları kırsal doğanın huzur veren yönlerini vurgular. Işık ve gölge kullanımı, figürlerin hacmini ve gerçekçiliğini artırır.
Perspektif ve Derinlik	Arka plandaki işçilerin ve atlı arabaların figürleri, perspektif derinliği yaratırken, ana figürlerin ön planda kalmasını sağlar. Bu kompozisyonel düzenleme, izleyicinin dikkatinin kadın figürlerine odaklanmasını sağlar.

Tablo 6. Çözümleme eserin biçimsel özellikleri

(Tablo.6). *Başak Toplayan Kadınlar* eserinin biçimsel yapısının estetik ve toplumsal mesajlarını gösterir.

Yorumlama (Tematik)

Eser, işçi sınıfının yaşamını ve emeğin değerini güçlü bir şekilde dile getirir. 1848 Fransız Devrimi'nin ardından halkın toplumda daha fazla yer edinmesi, sanatçının bu eserde halkın yaşamını vurgulayan bir yaklaşım benimsemesine neden olmuştur. Sanatçı, köylülerin emeğini estetik bir dille sunarken, onları hem bireysel hem de toplumsal düzeyde onurlandırmıştır (Meixner & Herban, 1983: 18).

Eserin pastel tonları ve doğayı yansıtmaya biçimi, kırsal yaşamın zorluklarını ve basitliğini estetik bir biçimde sunar. Kadın figürlerinin anıtsal duruşları, halkın emekçi kesimlerinin toplumda sahip oldukları gücü simgeler. Atlı figür ve arka plandaki işçiler, tarım işçiliği ve emeğin hayvan gücüyle birleşen yönlerini anlatır (Fratello, 2001: 22).

Sanatçının bu resimdeki amacı, kırsal yaşamın zorluklarını estetik bir biçimde tasvir ederken, emekçi sınıfın saygınlığını vurgulamaktır. Bu kapsamda, *Başak Toplayan Kadınlar* eseri, sadece bir ressamın gözlemi değil, aynı zamanda toplumsal bir eleştiri ve değişim çağrısıdır. Sanatçı, sıradan insanların yaşamlarını, mücadelelerini ve katkılarını görünür kılarken, sanatın toplumsal bir araç olarak nasıl kullanılabileceğini de göstermiştir. Sanat, burada sadece bireysel duyguların ifadesi değil, aynı zamanda toplumdaki eşitsizliklere dikkat çeken bir araç olmuştur. Sanatçının bu yaklaşımı, sanatı daha geniş bir toplumsal ve kültürel bağlamda değerlendirmenin yolunu açmış ve sanat tarihine, emekçi sınıfın yaşamını yücelten önemli bir katkı sağlamıştır (Herbert, 2002: 14).

Boyut	Açıklamalar
İşçi Sınıfı ve Emeğin Değeri	<i>Başak Toplayan Kadınlar</i> , 1848 Fransız Devrimi sonrasındaki toplumsal dönüşümün bir yansımasıdır. Eser, emekçi sınıfın yaşamını onurlandırarak toplumsal eşitsizliklere dikkat çeker.

Boyut	Açıklamalar
Kadınların Temsili ve Anıtsal Durumları	Kadın figürlerinin anıtsal duruşları, kırsal yaşamda emeğin gücünü ve işçi sınıfının toplumdaki yerini simgeler. Bu figürler, emekçi halkın sahip olduğu gücü ve onuru temsil eder.
Toplumsal Eleştiri ve Değişim	Millet, bu eserde toplumsal eşitsizliklere karşı bir eleştiri yaparak, sıradan halkın yaşamına dikkat çeker. Eser, kırsal yaşamın ve işçi sınıfının değerini yücelten bir mesaj taşır.
Tarım ve Emeğin Temsili	Arka planda atlı figürler ve taşınan başaklar, tarım işçiliği ve emeğin birleşimini anlatır. Bu unsurlar, emek gücünün kırsal ekonomiye olan katkısını vurgular.

Tablo 7. Yorumlama eserin tematik özellikleri

(Tablo.7). Jean-François Millet'in *Başak Toplayan Kadınlar* eserinin tematik özelliklerini açıklamaktadır. Her bir başlık, eserin toplumsal, estetik ve sembolik yönlerini analiz ederek eserin daha derin bir anlam taşımalarını sağlamaktadır.

Kriterler	Açıklamalar
Sanat Eserinin Görsel Unsurları	Perspektif ve düzenleme: Eserde, geleneksel sanat anlayışının ötesinde bir kompozisyon tercih edilmiştir. Kadın figürlerinin yerleştirilmesi, izleyicinin dikkatini merkezdeki aksiyona yönlendirir.
	Asimetrik düzenleme ve deforme: Figürlerin ve çevrenin düzeneği, izleyiciyi daha doğal bir dünya algısına götürmeyi amaçlayan, geleneksel kurallardan sapmalar içerir.
	Hareket ve coşku: Figürlerin duruşları ve beden dilindeki belirgin hareketlilik, emek sürecinin canlı bir şekilde aktarılmasına olanak sağlar.
	Abartılı betimleme: Abartılı ifadelerden kaçınılmış, gerçekçi bir yaklaşım benimsenmiştir. Ancak, figürlerin fiziksel güçleri vurgulanarak çalışma hayatının zorlukları estetik bir dille anlatılır.
	Antik çağ ideal güzellik anlayışı: Antik dönemin idealize edilmiş figürlerinden farklı olarak, gerçekçi bir biçimde kırsal halkın gündelik yaşamı betimlenmiştir.
	Masalsı anlatım: Sanatçı, doğa ile insan arasındaki ilişkinin masalsı bir şekilde değil, gerçekçi bir biçimde yansımalarını sunar.
	Gerçekçi betimleme: Eser, emekçi sınıfının zorluklarını ve gündelik yaşamını doğrudan gözlemleyerek anlatır, idealize edilmemiş bir yaşam sunar.
	Işığın yansımalarını betimleme: Işık kullanımı, figürlerin ve çevrenin doğal bir biçimde aydınlatılmasına olanak verir; bu da eserin gerçekçi ve organik yapısını güçlendirir.

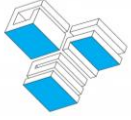
Kriterler	Açıklamalar
	Resim ile duyguların aktarımı: Eser, doğrudan gözlemlerle insan ruhunun ve çalışma sürecinin duygusal yansımalarını sunar, ama bireysel duygulardan ziyade, kolektif bir yaşam mücadelesini işler.
	Geometrik biçim: Sanatçının estetik tercihi, sade geometrik formlar ve çizgilerle minimal bir düzen oluşturur.
	Sıradan nesne ve biçim: Tarımsal yaşamın sıradanlıkları, estetik bir değerlendirmeye tabi tutulmadan olduğu gibi sunulur.
Sanat Tarihi Bağlamı	Sanat Akımları: Jean-François Millet, Barbizon ekolü ve realizmin etkisi altında eserini oluşturmuştur. Bu akımlar, doğa ve köylü yaşamını idealize etmek yerine gerçekçi bir biçimde resmetmeye odaklanmıştır.
	Sosyal ve Siyasal Olaylar: 1848 Devrimi sonrasındaki toplumsal değişimler, işçi sınıfının zorlayıcı koşulları ve ekonomik eşitsizlikler, eserin tematik arka planını oluşturur.
Sanatın Toplumsal ve Estetik Yönleri	Toplumsal Yorum: Millet'in eseri, yalnızca bireysel bir ifade biçimi değil, aynı zamanda köylü sınıfının ve işçi sınıfının zorlayıcı yaşam koşullarına dair toplumsal bir eleştiridir.
	Estetik Yorum: Eserin biçimsel öğeleri, sadeleştirilmiş renk paleti ve figürlerin onurlu duruşları, sosyal sınıf farklarının estetik bir dil aracılığıyla yeniden yapılandırılmasına olanak sağlar.
Sanat Eleştirisi Bütüncül Yaklaşım İzleği	Sanat Felsefesi ve Kuramı: Millet'in eserindeki teknik ve biçimsel unsurlar, realist bir bakış açısını benimsemiş olup, köylülerin ve emekçi sınıfın gerçekliğini yansıtarak klasik ve romantik akımların egemenliğine karşı bir duruş sergiler.
	Sanat Kuramları: Millet'in çalışması, sosyal gerçekçilik akımına bağlı olarak, izleyiciyi gerçek yaşamın ve toplumsal sınıfların eşitsizlikleri üzerine düşünmeye davet eder.

Tablo 8. Sanat eleştirisi bütüncül yaklaşım izleği çerçevesinde Jean-François Millet'in "*Başak Toplayan Kadınlar*" eserinin eleştirel çözümlemesi

(Tablo.8). Jean-François Millet'in "*Başak Toplayan Kadınlar*" eserinin, Sanat Eleştirisi Bütüncül Yaklaşım İzleği çerçevesinde yapılan eleştirel çözümlemesini sistematik bir biçimde sunmaktadır. Tablo, eserin görsel unsurları, sanat tarihsel bağlamı, toplumsal ve estetik yönleri ve sanat kuramları açısından kapsamlı bir değerlendirme sağlar. Her bir başlık altında, eserin farklı yönleri ele alınarak, Millet'in realist üslubunun ve toplumsal mesajlarının nasıl sanat aracılığıyla ifade bulunduğu açıklanmaktadır.

Sonuç

Jean-François Millet'in "*Başak Toplayan Kadınlar*" eseri, 19. yüzyıl sanatındaki en önemli kırılma noktalarından birini temsil etmektedir. Bu eser, toplumsal yapıda köklü değişimlerin yaşandığı bir



dönemde sanatın ve toplumsal değerlerin yeniden şekillendiğini simgeler. Emekçi sınıfı ve kırsal yaşamı betimlemesi, sanatçıyı dönemin geleneksel sanat anlayışlarına karşı çıkmaya teşvik etmiştir. Klasik ve romantik akımların öne çıkardığı soylu ve idealize edilmiş yaşamları reddeden bu eser, sıradan insanları ve onların günlük yaşamlarını resmetmiştir.

"Başak Toplayan Kadınlar", sadece bir sanat eseri olarak değil, aynı zamanda bir toplumsal değişimin ve dönüşümün simgesi olarak kabul edilebilir. Bu resimde, işçi sınıfının zorluklarına, hayatta kalma mücadelelerine ve dayanıklılıklarına olan vurgu, dönemin toplumsal yapısını ve ekonomik eşitsizliğini sorgulayan bir tavır olarak görülür.

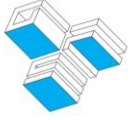
"Başak Toplayan Kadınlar" eseri, realist sanatın güçlü bir savunucusu olarak, 1848 Devrimi'nin ardından Fransız toplumundaki derin dönüşümleri ve toplumsal sınıfların karşılaştığı zorlukları gözler önüne sermektedir. Yüksek sınıfların yüceltilmiş yaşamlarını resmetmek yerine, kırsal halkı ve onların günlük yaşamın zorluklarını estetik bir idealizm olmadan tasvir etmeyi tercih etmiştir. Bu yönüyle sanatı, bir toplumsal eleştiri barındırır. Toplumun alt sınıflarının yaşamını yüceltmek yerine, bu sınıfların sıradan hayatlarını olduğu gibi resmederek daha geniş bir kesimin tanınmasını sağlamayı amaçlamıştır.

Eserin biçimsel yapısı da bu toplumsal mesajı güçlendirir. Pastel tonların hâkim olduğu yumuşak renk geçişleri, eserle iletilmek istenen dinginliği ve sadeliği pekiştirirken, kadın figürlerinin anıtsal duruşları, işçi sınıfının onurlu çalışmasını ve bu emekçi sınıfının önemini vurgular. Ayrıca, figürlerin yüz ifadelerinin çoğu belirsizdir; bu da izleyicinin dikkatini yüzeysel değil, emeğin özüne ve kadınların yaptığı işin gücüne yönlendirmektedir. Görsel unsurlar, toplumsal mesajlarla iç içe geçerek sanatçının eseri sadece estetik bir yapı olarak değil, aynı zamanda toplumsal sınıflara ve ekonomik eşitsizliklere dikkat çeken güçlü bir araç haline getirir.

Barbizon ekolü, realizmin temellerinin atılmasında önemli bir rol oynamış ve Millet de bu ekolün önde gelen isimlerinden biri olarak eserini oluşturmuştur. Eserin estetik değerleri, Barbizon ekolünün doğa ve tarımsal emeğe olan ilgisini güçlü bir şekilde yansıtırken, realist üslubu, emekçi sınıfın gündelik yaşamını tasvirdeki yenilikçi yaklaşımını ortaya koymaktadır. Millet'in doğayı ve emekçiyi resmetme biçimi, onun realist üslubunun bir örneği olarak, dönemin geleneksel sanat anlayışını sarsmış ve Fransız realizmi üzerinde derin bir etki bırakmıştır.

Bu realist yaklaşım, sanatta bir devrim niteliği taşımaktadır. Klasik ve romantik akımların popüler olduğu bir dönemde, sıradan halkın yaşamını sanatın odağına yerleştirerek sanatta gerçekçiliği benimsemiştir. Sanatında, toplumsal sınıflar arasındaki farklar ve bu farkların getirdiği eşitsizlikler, doğrudan bir gözlem ve yorumla yansıtılır. Millet, köylülerin yaşamını yüceltmek yerine, bu sınıfların sıradan yaşamlarını olduğu gibi resmetmiştir. Bu da toplumsal yapının tüm katmanlarının eşit şekilde sanat aracılığıyla görünür kılınması gerektiğini vurgulayan bir bakış açısını ortaya koymuştur.

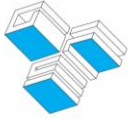
Bu kapsamda, "Başak Toplayan Kadınlar" eseri, sadece bir ressamın gözlemi değil, aynı zamanda toplumsal bir eleştiri ve değişim çağrısıdır. Sanatçı, sıradan insanların yaşamlarını, mücadelelerini ve katkılarını görünür kılarken, sanatın toplumsal bir araç olarak nasıl kullanılabileceğini de göstermiştir. Sanat, burada sadece bireysel duyguların ifadesi değil, aynı zamanda toplumdaki eşitsizliklere dikkat çeken bir araç olmuştur. Bu yaklaşım, sanatı daha geniş toplumsal ve kültürel bağlamda değerlendirmenin yolunu açarak sanat tarihine, emekçi sınıfın yaşamını yücelten önemli bir katkı sağlamıştır.



sanat eleştirisi bütüncül yaklaşım izleği çerçevesinde, Millet'in eserinde kullanılan teknik unsurlar ve toplumsal mesajların nasıl birbirini desteklediği gözler önüne serilmiştir. Bu bütüncül yaklaşım, eserin yalnızca bir sanat eseri olmanın ötesinde, toplumsal bir eleştiri ve değişim aracı olduğunu açıkça ortaya koymaktadır.

Kaynakça

- Amley, H. M. (2005). *The Evolution of Criticism on Jean-Francois Millet*.
- Barkey, K., & Gavrilis, G. (2018). The Ottoman millet system: Non-territorial autonomy and its contemporary legacy. In *Non-Territorial Autonomy in Divided Societies* (pp. 24-42). Routledge.
- Boulard, S. (2023). Agnès Varda's *The Gleaners and I*: From Waste to Wonder—A Cinematic Odyssey on Food Loss and Gleaning. In *A Global Humanities Approach to the United Nations' Sustainable Development Goals* (pp. 106-126). Routledge.
- Bulut, Ş. (2023). The Concept of Metaverse or Virtual Reality and The Artist: Refik Anadol's Works. *Faculty of Letters Journal of Social Sciences/Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 47(1).
- Bingöl, O. (2017). Alternatif Tasarımlar Bağlamında Fotoğraf. *İletişim Çalışmaları Dergisi*, 3(1), 1-16.
- Coughlin, M. A. (2001). *The Artistic Origins of the French Peasant-painter, Jean-François Millet: Between Normandy and Barbizon*. New York University.
- Fried, M. (1992). *Courbet's realism*. University of Chicago Press.
- Friedrich, M. (2008). Millet's *The Gleaners*: Rural Laborers Taken for Granted.
- Fratello, B. (2003). France embraces Millet: the intertwined fates of *The Gleaners* and *The Angelus*. *The Art Bulletin*, 85(4), 685-701.
- Fratello, B. P. (2001). *Making a tradition of modern art: The case of Jean-François Millet*. Washington University in St. Louis.
- Herbert, R. L. (2002). *From Millet to Léger: essays in social art history*. Yale University Press.
- İçduygu, A., & Millet, E. (2016). *Syrian refugees in Turkey: Insecure lives in and environment of pseudo-integration*. Istituto affari internazionali.
- Joelle, N. (2013). On Georges Seurat's *The Gleaner*. *Dandelion: Postgraduate Arts Journal and Research Network*, 4(1).
- Juneja, M. (1988). The peasant image and agrarian change: Representations of rural society in nineteenth-century French painting from Millet to van Gogh. *The Journal of Peasant Studies*, 15(4), 445-474.
- Laughton, B. (1979). Jean-Francois Millet.
- Limle, J. H. (1998). Holistic approaches in a secondary discipline-based art education curriculum.
- Meixner, L. L., & Herban III, M. (1983). Popular Criticism of Jean-François Millet in Nineteenth-Century America. *The Art Bulletin*, 65(1), 94-105.



- Millett, K. (2016). *Sexual politics*. Columbia University Press.
- Millett-Gallant, A. (2010). *The disabled body in contemporary art*. New York: Palgrave Macmillan.
- Miller, C. (1990). *Millet and the French peasant: the artist as social historian* (Doctoral dissertation, University of St Andrews).
- Mollett, J. W. (1890). *The Painters of Barbizon: Millet, Rousseau, Diaz, Corot, Daubigny, Dupré* (Vol. 1). S. Low, Marston, Searle & Rivington.
- Neroni, H. (2010). Documenting the Gaze: Psychoanalysis and Judith Helfand's Blue Vinyl and Agnes Varda's The Gleaners and I. *Quarterly Review of Film and Video*, 27(3), 178-192.
- Panse, S. (2015). The work of the documentary protagonist: the material labor of aesthetics. *A companion to contemporary documentary film*, 155-175.
- Roux, D., & Guillard, V. (2016). Circulation of objects between strangers in public space: An analysis of forms of sociality among disposers and gleaners. *Recherche et Applications en Marketing (English Edition)*, 31(4), 28-46.
- Sensier, A. (1881). *Jean-François Millet, peasant and painter* (No. 361). Macmillan.
- Simpson, M. (1990). Windows on the Past: Edwin Austin Abbey and Francis Davis Millet in England. *American Art Journal*, 22(3), 65-89.
- Stewart, S. (2004). Removing Rural Roots: Spatiality and the Rural Labourer in William Wordsworth's "Resolution and Independence" and Jean-François Millet's The Gleaners. *Changing the Climate: Information, Knowledge, Change?--*.
- Tomson, A. (1903). *Jean-François Millet and the Barbizon School*. G. Bell and sons.
- Turner, P. M. (2022). *Millet*. DigiCat.
- Waychoff, B. (2012). Leftovers: Performing Gleaning. *Liminalities: A Journal of Performance Studies*, 8(1), 1-24.

Görsel Kaynaklar

Görsel 1. Jean-François Millet, Başak Toplayan Kadınlar, 1857-1859, Yağlı boya, 83,5 x 110 cm, Tuval, Realist tarz, Musée d'Orsay, Paris. <https://www.slam.org/explore-the-collection/millet-and-modern-art/>, Erişim tarihi: 30.12.2024.